

О. ОЛЕСЬ

ВЕАМІЛЬ В ГОСТЯХ У БАБУСІ

О. ОЛЕСЬ

Ведмідь в гостях у Бабусі

(п'єска для дітей)

ПРАГА 1941

Тираж 3000 примірників

Всі права застерігаються

Друкарня Ян Andreska вд., Прага XII., Белградська число 10

Ведмідь в гостях у Бабусі.

(П'еска для дітей)

В хаті у Бабусі. На стінах портрети Индика, Півня, Квочки з курчатами, Зайця.

Бабуся
Ведмідь
Песик
Індик
Півень
Заяць
Рябенька Курочка
Качка

БАБУСЯ.

(метушиться по хаті, роблячи порядок, з ганчіркою в руках)

Поспішайте, посуд мийте,
Гарно вимажіть долівку,
Стіл рядниною накрийте,
Принесіть стару вишнівку . . .
Праці маєте без краю . . .

КАЧКА.

Посуд мити вже кінчаю,
А долівка жовта, чиста.

БАБУСЯ.

День сьогодні урочистий,
Бо до мене на обід
Прийде з лісу сам Ведмідь.

КАЧКА.

Я удосявіта, як встала,
Ще й хвилинки не гуляла.

РЯБЕНЬКА КУРОЧКА.

А я бачила хвилину,
Щоб хоч випростати спину ? !

БАБУСЯ.

Ви образились неначе, —
Не кажу, що ви ледачі . . .
Зровумійте: маю свято,
А роботи ще багато . . .
Чи спеклись медівники,
Чи готові пиріжки ?

РЯБЕНЬКА КУРОЧКА.

Все спеклось, усе зварилось.
Коли б гість не забарились.

БАБУСЯ.

Все в дорозі може статись:
І мислівці, і хорти . . .
Треба десь від них сховатись,
Або інший шлях знайти.
. . . Можуть бджоли в лісі стрітись,
Що збирають мед з квіток,
Треба знову придивитись —
Де ховають свій медок.
Та й на дерево полізти

І заглянути в дупло . . .
Коли є, то й попоїсти,
Щоб од серця одлягло.
А коли бджола ужалить,
Та, крий Боже, вжалити в ніс, —
Боже, як щемить та палить,
Дня не бачиш із-за сліз !
. . . Мед не дурно достається . . .
Часом цілий рій збереться,
І тоді тікай мерщій
У потік, або кущі.

ЗАЯЦЬ.

(вбігаючи)
Наш вельможний пан Ведмідь
Зараз прийдуть на обід,
І послали наперед
Запитати : чи в мед ?

БАБУСЯ.

Любий зайчику, біжи
І Ведмедику скажи,
Що, чого душа бажає,
Все парув, все чекає.
(Зайчик зникає).

БАБУСЯ.

Ну, кінчайте, та швиденько,
Бо наш гість уже близенько,
А ти, Курочко рябенька,
Вже яєчок нанесла ?

РЯБЕНЬКА КУРОЧКА.

Їх у мене без числа !
Треба ? Зараз принесу,
А не стане — знов знесу.

БАБУСЯ.

Добрі вийшли паляниці
Чи такі тверді, як з криці ?

РЯБЕНЬКА КУРОЧКА.

(образившись)

Насміхаються Бабуся . . .

БАБУСЯ.

Я жартую, я сміюся . . .
Жарт, голубонько, не сварка ! . .
Ти ж у мене — куховарка !
Хто так зварить і спече,
Що аж слина з уст тече ?
Тільки ти ! . . А пиріжки
Вийшли добрі, не важкі ?

РЯБЕНЬКА КУРОЧКА.

Як один: мягкі, легенькі . . .

БАБУСЯ.

Вміш ти спекти, Рябенька,
Що й сказати ! Пиріжок
В тебе завжди, як пушок !
(Заглянувши під лаву)
Де ти, Песику ?

ПЕСИК.

(вискакуючи)
Гав-гав !

БАБУСЯ.

На обід ти всіх поввав ?
Запросив ти Півня чємно ?
Усміхнувсь йому приємно ?
Що ж, він прийде ?

ПЕСИК.

Гав, гав, гав !

БАБУСЯ.

І Индика ти поввав ?
Що ж ? погодився ?

ПЕСИК.

Гав, гав !

БАБУСЯ.

Хай занадто не белькоче,
Крил без толку не волоче,
Бо розсердиться Ведмідь,
І скінчиться зле обід.
(Входить Ведмідь)

БАБУСЯ.

А ! Ведмедику коханий !
Здоровенькі, довгожданий !
Як Вам спалось ?

ВЕДМІДЬ.

Ій же Богу,
Всю ніч думав про дорогу :
Де й кудою краще йти,
Щоб не стрінулись хорти,
Щоб не збитися, не збочить,
На мисливця не наскочить . . .
Ну, та добре все скінчилось,
Хоч не раз і серце билося . . .

БАБУСЯ.

Слава Богу ! . . Так сідайте
Та з дороги спочивайте.

*(Ведмідь сідає на лаву.
До Песика)*

А ти йди, часу не гай,
Та гостей уже скликай.

ВЕДМІДЬ.

(гладючи Песика)

А ! це Песик ! . . Той, що раз
Нас усіх від Лиса спас ! . .
Що ж, ти більше не стрівав,
Більш не бачив Лиса ?

ПЕСИК.

(мотаючи головою)

Гав !

(вибігає)

ВЕДМІДЬ.

Де ж жовтенькі? Молоді . . .

БАБУСЯ.

Ті на річці, на воді.

БАБУСЯ.

(до Ведмедя)

Що ж нового в вас чувати?

ВЕДМІДЬ.

Не виходив тиждень з хати.

БАБУСЯ.

А чому ж це? Не дай Боже,
Занедужали Ви, може?
Чи були живі-здорові,
Але йшли у лісі лови?

ВЕДМІДЬ.

Покусали мене бджоли,
Але так, як ще ніколи!

БАБУСЯ.

Що Ви кажете?! Так дуже?

ВЕДМІДЬ.

Таж кажу, — лежав недужий:
Ноги стали, як колода,
Ніс — картопля із города.
Ухо в глечик обернулось.
Що ж? — Медочку замануло! . .

БАБУСЯ.

Де ж нагляділи медок,
Не помітивши бджілок?

ВЕДМІДЬ.

Ta воно це так було:
Запримітив я дупло,
Ну, й поліз на липу вгору
І долізши, хоч не скоро,
Лапу всунув у дупло.
Враз щось лапу припекло!

Стиснув жменю: чую — мед!
Покоштую наперед!
Вийняв лапу і у рот!
Щось як вискоче із сот!
Та як вжалить у язик!
Тут як зняв я галас-крик,
Та на землю з липи плиг!
Перекинувсь, встав, побіг.
Навмання, що сил, біжу,
А круг мене: „жу-жу-жу!“ . . .
(Стук у двері)

ВЕДМІДЬ.

Я вам потім докажу.
Страшно й зараз, серце б'ється . . .

БАБУСЯ.

Це іде Индик, здається . . .
Так, це він . . . уже белькоче . . .

ВЕДМІДЬ.

А чого від вас він хоче?

БАБУСЯ.

На обід іде . . . Цей гість
Дуже пишний на свій хвіст!
Як розпустить вахляром,
Та як пройдеться двором,
Та як крила поволоче,
Та як нагло забелькоче, —
Кури, гуси і качки
Всі дають йому стежки.
Тільки дивна в його мова:
Не второпаеш і слова!

ВЕДМІДЬ.

А сердитий він, Бабусю?
Дуже я його боюся . . .

БАБУСЯ.

Та чого ж його боятись?

ВЕДМІДЬ.

Може стане він кусатись . . .

БАБУСЯ.

Як же він когось укусить ?
Адже ж зуби мати мусить !
... Може вдарити крилом,
Може дряпнути пазуром,
Або дъюбом ще довбнути.
Не страшний він і не лютий !
Але чом же він не йде ?
Певно хліба-соли жде !

(Усміхаючись, бере хліб - сіль і йде назустріч.
Входить Индик, волочучи крила і розпустивши
хвоста. Ведмідь з переляку не знає куди дітись).

БАБУСЯ.

(до Индика)
Де вас, пане, посадити,
Щоб могли ви істи й пити ?
Тут би місце вам було.

ИНДИК.

(киваючи головою)
Бло-блобло, бло, бло !
(Стук у двері. Входить Півень).

БАБУСЯ.

О, і Півник ! . . Прошу, пане,
Всім у мене місця стане.
Мабуть паслися в садку ?

ПІВЕНЬ.

Ку-ку-рі-ку !

БАБУСЯ.

Де Ведмедик ?
(Песик показує під стіл)

БАБУСЯ.

Під столом ? !

ВЕДМІДЬ.

(висунувши голову, пошепки)
Чи не вдарить він крилом?

БАБУСЯ.

Та за що ж він бити стане?!
Швидче вже вилаьте, пане!

ВЕДМІДЬ.

(вилазить і дивиться де сісти)
Оглушили мене криком.

БАБУСЯ.

(просячи)
Може б сіли ви з Индиком?
Що там, — ніде правди діти:
Коли поруч посадити
Двох їх, — Півня і Индика,
Не обійтесь без лиха!
Ви могли б з Индиком сісти:
Ріжне будете ви їсти.
(Всі займають свої місця. Курочка і Качка подають на стіл паруючі страви).

БАБУСЯ.

(беручи ополоник)
Всіх вас зараз погощу...
Вам, Ведмедику, борщу?

ВЕДМІДЬ.

Ще борщу не ів ніколи...
Де росте він? в лісі, в полі?

БАБУСЯ.

Де росте він, — це пусте.
На городі він росте.
Так борщу насипати вам?

ВЕДМІДЬ.

(беручи ополоник від Бабусі)
Не турбуйтесь: я сам.
(Наливає)

БАБУСЯ.

(до *Індика*)

Пишний пане! і вам, може? . .
Не дивіться так вороже!
Знаю, знаю я ваш смак.
Вам вівса, пшенички . . . так?
Та щоб досить їх було?

ИНДИК.

(киваючи головою)

Бло, бло, бло, бло!

(Бабуся подає миску з зерном)

БАБУСЯ.

А вам, Півнику, просця,
Трошкі гречки та хлібця?

ПІВЕНЬ.

Ку-ку-рі-ку!

ВЕДМІДЬ.

(допиваючи борщ з миски)

А коли ж дасте медку?

БАБУСЯ.

Усього не можна враз:
І на мед свій прийде час.

(подає Півнику тарілку з зерном. *Індик* через стіл заглядає в тарілку Півня)

ПІВЕНЬ.

Хто, хто, хто, хто, хто . . .

(Спочатку підбігає Рябенька Курочка, за нею в розчинені двері вбігають кури з подвірря. Деякі йдуть, інші, вхопивши шматок хліба, тікають з ним із хати. *Індик* також встає, підходить до тарілки Півня і починає їсти. Півень дзьобає *Індика* в голову. *Індик* відповідає тим самим. Обидва стають в бойові пози. Кури починають кудкудахкати. Ведмідь ховається за Бабусю).

БАБУСЯ.

Це що таке? Ви знову битись?
В гостях?! Негайно помиритись!
Тут бійки я не допущу!
Обох вас кину до борщу!
Щоб зараз тут вас не було!

ИНДИК.

Бло, бло, бло, бло, бло!

БАБУСЯ.

Чого белькочеш язиком?
Піznатись хочеш з помелом!?
(Бере Индика і викидає за двері).
Там бийтесь десь, в дворі, в садку . . .

ПІВЕНЬ.

(переможно)
Ку-ку-рі-ку!

БАБУСЯ.

Бач! Переможець! Переміг!
А ти в садок би не побіг?!
(бере Півня і викидає за двері. До курей)
А ви чого це позбігались?
Счинили тут гармидер-галас!
А киш на двір! а киш нестись:
Курчата будуть хоч колись.
(виганяє курей)
Сідай, Ведмедику, як слід.
Хоч доїмо удвох обід.
А ти, мій Песику, біжи:
Курей, индиків стережи,
Щоб знову лис когось не вкрав.
Дивись та добре! . .

ПЕСИК.

Гав, гав-гав!
(вибігає)

БАБУСЯ.

(*приносить миску з медом*)
Ось це вам буде до смаку!

ВЕДМІДЬ.

(*аж не всидить на місці. Нараз з страхом*):
А що це лавить по медку?
Мене аж трясця пройняла!
Це мушка лізе?

БАБУСЯ.

Ні, бджола ...

ВЕДМІДЬ.

(*з жахом*).

Бджола?!! Бабусю! — Ще одна!
Їх цілий рій летить з вікна!
Вони страшніші, як хорти...
Куди сховатися, втекти?

(*бігає по хаті і не знає куди дітись*)
У піч... не буде гаряче?

(*Влезить у піч і зараз же вискачує*).

Ой, ой, Бабусю, як пече!

(*Зриває скатертину зі столу, накривається і тікає*).

Завіса.

17/I. 41.

